

Ens ha arribat

Categories d'orgull

La crida de l'ANC a omplir d'estelades estadis i pavellons aquest cap de setmana ha encès els ànims de més d'un,

entre ells Pedro J. Ramírez, que a Twitter ha afirmat que "utilitzar actes esportius per donar la imatge d'uniformi-

tat al servei del nacionalisme és propi de règims totalitaris". El 24 de juny passat deia Pedro J. també a Twitter: "Hi ha mol-

tes banderes espanyoles als balcons. La selecció activa l'orgull nacional. Tant de bo es contagiés." Molta coherència.

Viure sense tu

Xavier Graset

L'algaravia

"Heu sentit algaravia? No pas." Els guàrdies entren a la Taverna di Enrico, i pregunten de fet si algú ha parlat en àrab. I és que l'algaravia és com es feia referència a la parla dels moriscos després de la Reconquesta. I a la llarga amb càrrega pejorativa també significa *malparlar* o *fer cridòria*. La *Taverna di Enrico* és l'espectacle que Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries interpreten al juliol a cada festa del Renaixement de Tortosa, i que ja ha esdevingut un clàssic. Alguns dels actors que podem veure al *Polònia*, com ara Cesc Casanovas i Xavi Serrano, i d'altres professionals del teatre com per exemple Iban Beltran o Isaac Morera, han fet el paper d'Enrico Provinciale, el *cap de pista* d'aquest cabaret ple d'espases, baldanes, música i rialles, i amb l'atractiva presència de Mariana de Boteller i d'Abdelaiza, dues joves que no tenen res a envejar a les il·luminades ballarines del *Crazy Horse*.

L'algaravia ha estat present des de bon començament en aquest altre renaixement català que vivim d'ençà l'11-S. En boca de Mariano Rajoy, i com a preludi de la manifestació més gran que hi hagi hagut mai a Occident, encara va acabar d'engrescar al-

Què és, si no pura algaravia, l'amenaça d'enviar els tancs?

gun indecís. Pel president del govern espanyol la reivindicació als carrers de Barcelona només podia ser algaravia, soroll propi de gent que malparla. És clar que la cridòria i l'algaravia i el guirigall han vingut després, l'han generat els altaveus i personatges que estan en contra del clam ciutadà en favor que Catalunya sigui un estat d'Europa. Què és, si no pura algaravia, l'amenaça d'enviar els tancs a la Diagonal, la Guàrdia Civil, i dur a la presó el president de la Generalitat per la fal·lera que li ha agafat per consultar-nos sobre el futur de Catalunya? Què és, si no algaravia, la brama que vol repatriar els extremitats catalans, o la que fa córrer "quimeras" i "galgos"? La que ens deixa fora de la UE per sempre més, i la que entona el Sig Heil? Bono, Leguina, Feijoo, Monago, Vidal-Quadras, Wert, Soraya i Cospedal, heu fet algaravia? Ministres, coronels, bisbes, empresaris, reis, heu fet algaravia? La por i l'amenaça, per comptes del debat i la negociació, deuen venir de lluny com a fórmula d'actuació política. Tics de la Reconquesta espanyola, ara que demoren el rescat.

Heu sentit algaravia? No pas!

La col·leccionista

Es veia venir

Ja feia temps que el matrimoni no anava bé. Ella es va sentir incompresa i ignorada, li semblava que ell ja no l'estimava, fins i tot va començar a pensar que ell no l'havia estimada mai. I, malgrat tot, va provar d'arreglar-ho: esforçant-se a parlar-ne, buscant motius nous i antics per recuperar l'antiga complicitat. Però no hi va haver res a fer. Ell va fer un pas més i va començar a menystenir-la, primer en privat, després també davant dels amics i familiars. Algunes d'aquestes persones pròximes van advertir-lo: la veiem molt desanimada, i segons els dies, amb un punt de rebel·lia. Vigila, ets a un pas de la desafecció. Però ell res, com si sentís ploure. El

distanciament va anar agafant pes i consolidant-se. Ella va donar-hi voltes, va consultar-ho amb psicòlegs i, més endavant, es va assessorar amb un advocat. I, finalment, tornant de l'estiu, que és quan solen passar aquestes coses, va prendre la decisió de dir-ho en veu alta. I ben alta, per cert: serà millor que ens separem. No confiava que ell es mostrés comprensiu de seguida. Tampoc no esperava que intentés recuperar-la, regalant-li flors o convidant-la a sopar. De fet, tant li era: era massa tard per a les flors. S'havia desamorat i ara tenia pressa per alliberar-se d'aquella relació que l'angoixava i posava fins i tot en risc la seva salut. En els darrers temps s'havia

ELISABETH MAGRE

aprimat molt i feia mala cara. En canvi, des del dia que va parlar clar –l'11 de setembre– havia recuperat les ganes de somriure, si bé és cert que quan pensava en el seu futur les papallones de l'estómac feien batre les ales. Hi havia un neguit, un cert vertigen davant

d'aquesta etapa desconeguda que s'obria en la seva vida. Però, què carai, ella era una dona adulta i preparada i sabia sortir-se'n. Llavors ell, veient que la cosa anava de veres, va començar a emparar-se de valent i a comportar-se com un mascle cabrejat. Tot van ser bravates i amenaces. Ni una sola oferta de diàleg. Ella insistia: no en podríem parlar? Ell, ancorat en el seu únic argument: ets la meua dona i no toleraré que deixis de ser-ho. Ara som en aquest punt. Ella ha de mantenir-se ferma en la seva decisió, no caure en les provocacions i no precipitar-se, tampoc. Reflexionar, raonar, avançar. Ella sempre ha tingut aquest caràcter, assenyat però decidit.

Sílvia Soler

Vuits i nous

Guanyar

Manuel Cuyàs

En Lluís Bonada, crític i comentarista de llibres a *El Temps*, ho sap tot sobre la literatura catalana antiga i moderna, i no hi ha detall que se li escapi. Ho sap tant tot que arriba a fer mitja por. Quan entra en una novel·la original, en una traducció o en un diccionari n'engruna el contingut i la presentació com una llesca de pa i jo sé d'autors i editors que tremolen de pensar quins delictes i faltes hi trobarà. Amb el pseudònim de Víctor Ripoll fa pel cap baix dos anys que publica les errades de traducció al català que ha detectat a *El cementiri de Praga*, d'Umberto Eco, i encara en fa més que no deixa tranquil el DIEC2

perquè totes les comparacions amb els millors diccionaris de la llengua catalana el deixen en desavantatge. Això no vol dir que Bonada sigui un exclusiu inquisitiu o un monstre. Quan troba un llibre o un autor bons es llança a fons a defensar-los i sempre és a punt per reivindicar un clàssic.

Bonada també és un home oportú, i ara que parlem de presidents de la Generalitat valents i decidits, en l'últim número d'*El Temps* explica que la famosa proclama de Lluís Companys que tothom dóna per bona, "tornarem a sofrir, tornarem a lluitar, tornarem a vèncer", no va ser dita així sinó que el president la va cloure amb la paraula *guanyar*. El *vèncer* va ser un invent de Josep Benet, com el mateix historiador i polític va reconèixer en les seves memòries i Bonada reporta.

ANTHONY GARNER

Mirin com Bonada clou el seu article: "El lingüista Joan Coromines sabia i recordava que *Companys* havia parlat de *guanyar*, i es va irritar pel canvi. Al volum IX del seu *Diccionari etimo-*

lògic i complementari de la llengua catalana (pàgina 369), acabat de redactar el 4 de juny de 1984 i publicat al març del 1991, recorda per segon cop la frase de *Companys*, evidentment sense manipular –ja ho havia fet a l'entrada 'guanyar'–, i escriu: «Aprofito l'ocasió per recordar que la divisa inoblidable del President *Companys* fou així (...tornarem a *guanyar*, no pas 'a vèncer', canvi que lleva al slogan del gran màrtir la virtut mnemotècnica de la rima, com in-

teressava als qui ara el repeteixen, tristos perpetuadors del postfranquisme).»

Quin altre bitxo coent, en Coromines. Bé, està perfectament entès: tornarem a guanyar.